

HISSAN CENTRAL EXAMINATION – 2079 (2022)

Grade : XII

F.M.: 75

Time : 3 Hrs.

ECONOMICS (3041 Set B)

(The candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.)

GROUP A

अति संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Very Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरू हल गर्नुहोस् (Attempt All Questions)

(11 × 1=11)

- अवसर लागतलाई परिभाषित गर्नुहोस् ।
Define opportunity cost.
- यदि कुनै एउटा फर्मले १० के.जी. चिनीको विक्रीबाट कूलआय रु ५०० प्राप्त गर्दछ भने उक्त फर्मको औसत आय पत्ता लगाउनुहोस् ।
If total revenue of a firm from the sale of 10 Kg. of sugar is Rs. 500, then find the average revenue of the firm.
- अप्रत्यक्ष कर भनेको के हो?
What do you mean by indirect tax?
- स्वतन्त्र व्यापारका कुनै दुईओटा फाइदाहरू लेख्नुहोस् ।
Write any two advantages of free trade.
- गरिवीका कुनै दुईओटा विशेषता उल्लेख गर्नुहोस् ।
Mention any two characteristics of poverty ?
- संयुक्त राष्ट्रसंघका दिगो विकासको दोस्रो लक्ष्य उल्लेख गर्नुहोस् ।
Mention the second goal of the United Nation's SDGs.
- नेपालको अर्थतन्त्रमा विप्रेषणका कुनै दुई उत्पादनशील उपयोग लेख्नुहोस् ।
Write any two productive uses of remittance in Nepalese economy.
- नेपालको वैदेशिक व्यापारका कुनै दुई समस्याहरू लेख्नुहोस् ।
Write any two problems of foreign trade of Nepal.
- एकवचनको रूपमा तथ्यांकशास्त्रलाई परिभाषित गर्नुहोस् ।
Define statistics in singular sense.
- यदि १० ओटा मानहरूको योगफल १०० र ती मानका वर्गहरूको योगफल १००० हुन्छ भने स्तरीय विचलन पत्ता लगाउनुहोस् ।
If the sum of 10 values is 100 and the sum of their squares is 1000, then find out the standard deviation.

- दिइएको तथ्यांकको मध्यक १० भए 'X' को मान पत्ता लगाउनुहोस् ।
Find the value of 'X' if the mean of given data is 10.
उमेर वर्षमा. (Age in Year): 2, X, 8, 16, 20

GROUP B

संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरू हल गर्नुहोस् । (Attempt All Questions.)

[8 × 5=40]

- श्रम विभाजन भनेको के हो ? यसका फाइदाहरूको व्याख्या गर्नुहोस् ।
What is division of labour ? Explain its advantages.

[1+4]

OR

- पूँजीवादी अर्थतन्त्र भनेको के हो ? यसका विशेषताहरू व्याख्या गर्नुहोस् ।
What is capitalist economy? Explain its features.

[1+4]

- ज्यालाको जीवन निर्वाह सिद्धान्त चार्टसहित व्याख्या गर्नुहोस् ।
Explain the Subsistence Theory of Wages with a chart.

- तालिकाको आधारमा तल दिइएका प्रश्नहरू हल गर्नुहोस् ।
Solve the following questions based on the table.

[3+2]

वस्तुको बिक्री परिमाण (Q)	कूल आय रु.मा (TR in Rs.)	औसत आय रु.मा (AR in Rs.)	सिमान्त आय रु.मा (MR in Rs.)
1	8	.....	.....
2	14	.....	.....
3	18	.....	.....
4	20	.....	.....
5	20	.....	.....
6	18	.....	.....

- दिइएको तालिका पुरा गर्नुहोस् ।
Complete the given table.
- पुरा गरिएको तालिकाबाट औसत र सिमान्त आय बक्राहरूको रचना गर्नुहोस् ।
Draw average and marginal revenue curves from the completed table.

15. अल्पकालीन औसत कूल लागत र सिमान्त लागत विचको सम्बन्ध रेखाचित्रको आधारमा विश्लेषण गर्नुहोस् ।

Analyze the relationship between short run average total cost and marginal cost based on a diagram.

16. केन्द्रीय बैंकका कार्यहरु व्याख्या गर्नुहोस् ।

Explain the functions of Central Bank.

17. नेपालको जनसंख्याको आकार र वृद्धि दर लेखाजोखा गर्नुहोस् ।

Evaluate the size and growth rate of population of Nepal.

18. नेपालको विकास योजना निर्माण प्रक्रियालाई प्रभावकारी बनाउन के कस्ता उपायहरु अपनाउन सकिन्छ ? आफ्नो राय व्यक्त गर्नुहोस् ।

What measures do you suggest to make development plan formulation effective in Nepal? Give your opinion.

19. समान प्रकृतिको उद्योगमा संलग्न दुई कारखानाहरु A र B को औसत साप्ताहिक ज्याला र ज्यालाको भेरियन्स तल दिइएको छ ।

In two factories A and B engaged in similar type of industry, the average weekly wages and variance of wages are given below. [4+1]

कारखाना Factory	औसत साप्ताहिक ज्याला Average weekly wages (Rs.)	ज्यालाको भेरियन्स Variance of wages
A	460	2500
B	490	1600

- i. प्रत्येक कारखानाको स्तरीय बिचलन र बिचरणको गुणाङ्क पत्ता लगाउनुहोस् ।

Find the standard deviation and coefficient of variation for each factory.

- ii. कुन कारखानाले साप्ताहिक ज्यालाको वितरणमा बढि परिवर्तनशीलता देखाउँछ ? आफ्नो उत्तर पुष्टि गर्नुहोस् ।

Which factory shows greater variability in the distribution of weekly wages? Justify your answer.

OR

तल दिइएको आँकडाबाट लेस्पियरको मूल्य सूचकाङ्क पत्ता लगाउनुहोस् र नतिजाको व्याख्या गर्नुहोस् ।

Find Laspeyres's Price Index Number from the data given below and interpret the result. [4+1]

वस्तु (Commodity)	वि.स. (B.S.) 2075		वि.स. (B.S.) 2078	
	मूल्य रु./के.जी. (Price in Rs./Kg.)	वस्तुको परिमाण कि.ग्रा. (Quantity of commodity in Kg.)	मूल्य रु./के.जी. (Price in Rs./Kg.)	वस्तुको परिमाण कि.ग्रा. (Quantity of commodity in Kg.)
A	6	10	6	12
B	2	20	4	25
C	4	40	8	45
D	10	30	12	32

GROUP C

लामो उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Long Answer Questions)

सबै प्रश्नहरू हल गर्नुहोस् । (Attempt All Questions.)

[3 × 8 =24]

20. पूर्ण प्रतिस्पर्धाको बजारमा वस्तुको सन्तुलित मूल्य र उत्पादन परिमाण कसरी निर्धारण हुन्छ ? तालिका र रेखाचित्रको सहायताले व्याख्या गर्नुहोस् ।

How equilibrium price and quantity of an output are determined under perfect competition market? Explain with the help of a table and diagram.

21. सरकारी ऋण भनेको के हो ? नेपालको अर्थतन्त्रका लागि सरकारी ऋण किन महत्वपूर्ण मानिन्छ ? कारणहरु दिनुहोस् ।

What is government borrowing? Why government borrowing is important for Nepal's economy? Give reasons.

22. नेपालको वैदेशिक व्यापारका समस्या समाधान गर्न तपाईंले के कस्ता सुझावहरु दिनुहुन्छ ? व्याख्या गर्नुहोस् ।

What measures do you suggest to solve the problems of foreign trade of Nepal? Explain.

OR

नेपालबाट रोजगारीकालागि विदेशिने युवायुवतीहरुको संख्या बढ्दै जानुका कारणहरु लेखाजोखा गर्नुहोस् ।

Evaluate the reasons for the increasing number of youths going abroad for employment from Nepal.

THE END